

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ ЉАЈИЋ ПРОТИВ СРБИЈЕ

(Представка број 58385/13)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

21. јул 2015. године

Ова пресуда је правоснажна али може бити предмет редакторских измена

У предмету Љајић против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора у саставу:

Ján Šikuta, *председник,*

Iulia Antoanella Motoc,

Branko Lubarda, *судије,*

и Marialena Tsirli, *заменик секретара одељења,*

После већања на затвореној седници 30. јуна 2015. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 58385/13) против Републике Србије коју су Суду према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција”) поднела четири српска држављанина, господин Фуад Љајић, госпођа Алма Љајић, господин Ертан Љајић и госпођа Самра Љајић (у даљем тексту: „подносиоци представке”), дана 8. јула 2013. године

2. Подносиоце представке заступао је господин Е. Фетаховић, адвокат из Новог Пазара. Владу Србије (у даљем тексту; „Влада”) заступао је њен заступник, госпођа Вања Родић.

3. Представка је 24. септембра 2013. године прослеђена Влади.

4. Влада је ставила примедбу на разматрање представке од стране Одбора. Након разматрања Владине примедбе, Суд је одбацује.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

5. Подносиоци представке рођени су 1957. године, 1984. године, 1989. године, односно 1991. године и живе у Новом Пазару.

6. Покојна супруга и мајка подносилаца представке, госпођа Садиджа Љајић, била је запослена у „Рашка” Холдинг компанија а.д. Нови Пазар (у даљем тексту: „дужник”), које је у релевантном временском периоду било предузеће са претежно друштвеним капиталом.

7. Општински суд у Новом Пазару је 14. децембра 2005. године наложио дужнику да госпођи Садиджи Љајић исплати одређени износ на име неисплаћених плата и доприноса социјалног осигурања, заједно са трошковима парничног поступка.

8. Након захтева госпође Љајић за извршење, Општински суд у Новом Пазару је 10. октобра 2006. године наложио извршење пресуде од 14. децембра 2005. године банкарском дознаком и наложио дужнику да госпођи Љајић исплати трошкове извршења.

9. Госпођа Љајић је преминула 24. априла 2013. године. Првостепени суд у Новом Пазару, 9. септембра 2013. године, донео решење којим господина Фуада Љајића проглашава за јединог наследника покојне Садидје Љајић.

10. С обзиром на ове чињенице, представник подносилаца представке обавестио је Суд да госпођа Алма Љајић, господин Ертан Љајић и госпођа Самра Љајић више не желе да воде поступак пред Судом.

11. Трговински суд у Краљеву је 25. октобра 2013. године покренуо стечајни поступак у односу на дужника (Ст. 17/2013). Господин Фуад Љајић је 5. јануара 2014. године поднео захтеве за исплату износа одређеног пресудом од 14. децембра 2005. године. Стечајни поступак је још у току.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

12. Домаће право у вези са статусом друштвених/државних предузећа и стечајним поступком изнето је у предметима *Марчић и други против Србије*, број 17556/05, став 29, 30. октобар 2007. године; *Р. Качанор и други против Србије*, бр. 2269/06 и друге, ст. 68–76, 15. јануар 2008. године; *Адамовић против Србије*, број 41703/06, ст. 17–21, 2. октобар 2012. године; и *Соколов и други против Србије* (одлука), број 30859/10, став 20, 14. јануар 2014. године.

ПРАВО

I. У ВЕЗИ СА ПОДНОСИОЦИМА ГОСПОЋОМ АЛМОМ ЉАЈИЋ, ГОСПОДИНОМ ЕРТАНОМ ЉАЈИЋЕМ И ГОСПОЋОМ САМРОМ ЉАЈИЋ

13. Суд констатује информацију пуномоћника подносилаца представке да они више не желе да воде поступак пред Судом. Суд не налази нити један разлог да се настави разматрање њихове представке. Он, према томе, одлучује да, у односу на ова три подносиоца, представку скине са своје листе предмета, према члану 37. став 1 (а) Конвенције. Четврти подносилац представке, господин Фуад Љајић жели да настави поступак пред Судом.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. СТАВ 1. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА број 1 У ВЕЗИ СА ГОСПОДИНОМ ФУАДОМ ЉАЈИЋЕМ

14. Подносилац представке притуживао се због неизвршења правоснажне судске пресуде донете у корист његове покојне супруге. Релевантне одредбе члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију гласе како следи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ... има право на правичну ... расправу ... пред ... судом ...”

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.”

A. Допуштеност

15. Влада је оспорила *locus standi* подносиоца представке.

16. Подносилац представке се с тим није сложио.

17. Суд је раније прихватио да блиски рођаци преминулих подносилаца представке могу да задрже представке са притужбама у вези са разним аспектима члана 6. Конвенције под условом да за то имају довољан интерес (види *Raimondo против Италије*, 22. фебруар 1994. године, Series A број 281-A; *Andreyeva против Русије* (одлука), број 76737/01, 16. октобар 2003. године; *Mihailov против Бугарске* (одлука), број 52367/99, 9. септембар 2004. године; *Стојковић против Бивше Југословенске Републике Македоније*, број 14818/02, став 26, 8. новембар 2007. године; и *Grosz против Француске* (одлука), број 14717/06, 16. јун 2009. године). У случајевима где је подносилац представке близак рођак непосредне жртве и подноси представку Суду након смрти непосредне жртве, Суд је такође признавао статус таквог подносиоца представке ако су испуњени следећи критеријуми: преносивост права, законити интерес и непосредан утицај на наследна права (види *Sanles Sanles против Шпаније* (одлука), број 48335/99, ЕЦХР 2000-XI; *Marie-Louise Loyen и Bruneel против Француске*, број 55929/00, ст. 28–29, 5. јул 2005. године; и *Ressegatti против Швајцарске*, број 17671/02, став 25, 13. јул 2006. године).

18. У овом предмету, Суд констатује да је подносилац представке проглашен за јединог наследника Садије Љајић. Он спада у први наследни ред, као и у нужне наследнике покојне Садије Љајић. Суд даље констатује да се представка, без сумње, односи на преносива права, да подносилац представке има „дефинитиван материјални интерес” у предметном поступку (види, уз одговарајуће измене, *Марчић и други*, цитирана у горњем тексту, став 39) и да је наводна повреда члана 6. и члана 1. Протокола број 1 могла имати непосредан утицај на наследна права.

19. С обзиром на све горе наведено, Суд налази да подносилац представке има право да настави поступак. Према томе, примедба Владе мора се одбити.

20. Пошто представка није ни очигледно неоснована, у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције, ни недопуштена по неком другом основу, мора се прогласити допуштеном.

Б. Основаност

21. Суд примећује да је домаћа пресуда која се разматра у овом предмету остала неизвршена више од девет година.

22. Суд је често нашао повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију у предметима који покрећу питања слична онима покренутим у овом предмету (види *Р. Качапор и друге*, цитирана у горњем тексту, ст. 115–116. и 120; *Црнишанин и други против Србије*, бр. 35835/05 тим редом, ст. 123–124. и 133–134, 13. јануар 2009. године).

23. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу ни аргумент који би могли да га убеди да донесе другачији закључак у датим околностима. Према томе, дошло је до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију и у предмету који се разматра.

III. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

24. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.”

А. Штета и трошкови

25. Подносилац представке је тврдио да Држава треба да му исплати, из сопствених средстава, дуг према пресуди, заједно са трошковима извршног поступка, 4.800 евра (ЕУР) на име нематеријалне штете и 480 евра за трошкове настале пред Судом.

26. Влада је оспорила ове захтеве.

27. С обзиром на повреде утврђене у овом предмету и на сопствену праксу (види, на пример, *Р. Качанор и друге*, цитирана у горњем тексту, ст. 123–26; и *Црнишанин и други*, цитирана у горњем тексту, став 139.), Суд сматра да Влада треба да исплати износе из правоснажне домаће пресуде од 14. децембра 2005. године (види став 7. у горњем тексту), као и утврђене трошкове извршног поступка (види став 8. у горњем тексту).

28. У вези са нематеријалном штетом, Суд сматра да је подносилац представке претрпео одређени нематеријални губитак због повреда Конвенције утврђених у овом предмету. Он је, такође, имао и трошкове. Суд подносиоцу представке досуђује 2.000 евра, за име накнаде нематеријалне штете и трошкова.

Б. Затезна камата

29. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке, уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Одлучује* да представку скине са листе предмета у делу у ком су је поднели госпођа Алма Љајић, господин Ертан Љајић и госпођа Самра Љајић;

2. *Проглашава* представку допуштеном у делу у ком ју је поднео господин Фуад Љајић;

3. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;

4. *Утврђује*

(а) да Тужена држава треба да исплати господину Фуаду Љајић, у року од три месеца износе досуђене правоснажном домаћом пресудом од 14. децембра 2005. године, као и

утврђене трошкове извршног поступка, умањене за износе који су му можда већ исплаћени по овом основу;

(б) да Тужена држава треба да исплати господину Фуаду Љајићу у истом року, 2.000 евра (две хиљаде евра) на име накнаде нематеријалне штете и трошкова, заједно са порезом који се може наплатити на овај износ, који ће се претворити у валуту Тужене државе по стопи важећој на дан исплате;

(в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду, уз додатак од три процентна поена;

5. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Marialena Tsirli

Заменик секретара

Ján Šikuta

Председник